

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü
Kurumlar Vergisi Sirküleri/6

Konusu	: Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Uygulanan Vergisel Teşvikler
Tarihi	: 15/03/2004
Sayısı	: KVK-6/2004-4/Teknoloji Geliştirme Bölgeleri – 2
İlgili olduğu maddeler	: Gelir Vergisi Kanunu Madde 37, 61; Kurumlar Vergisi Kanunu Madde 8, 13; Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Madde 8, Geçici Madde 2
İlgili Olduğu Kazanç Türleri	: Ticari Kazanç, Ücret

1- Giriş

Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren mükellefler, bölgede çalışan ücretliler ve yönetici şirketlerin yararlanabilecekleri vergisel teşviklere yönelik açıklamalar, 28/10/2003 tarih ve KVK-1/2003-1/Teknoloji Geliştirme Bölgeleri-1 sayılı sirküler ile yapılmıştır.

5035 sayılı Kanun(1) ile teknoloji geliştirme bölgelerinde uygulanan vergisel düzenlemelerde yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalar sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Yasal Düzenleme

5035 sayılı Kanun ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun vergilemeye yönelik hükümler içeren 8 nci maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları yürürlükten kaldırılmış, bu hükümler sözkonusu Kanuna eklenen ve aşağıda yer verilen geçici 2 nci maddede yeniden düzenlenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2 - Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar ile bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu bölgedeki yazılım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31/12/2013 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve AR-GE personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31/12/2013 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır. Yönetici şirket, ücreti gelir vergisi istisnasından yararlanan kişilerin bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetler. Bölgede fiilen çalışmayanlara istisna uygulandığının tespit edilmesi halinde, ziyaa uğratılan vergi ve buna ilişkin cezalardan yönetici şirket de ayrıca sorumludur.”

3. 5035 sayılı Kanun ile Yapılan Düzenlemenin Getirdiği Yenilikler

3.1. Yazılım ve AR-GE' ye Dayalı Üretim Faaliyetlerinden Elde Edilen Kazançlarda Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası

5035 sayılı Kanunla 4691 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci maddedeki düzenleme, sadece istisna uygulamasının süresini değiştirmektedir. Yapılan düzenleme ile teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren mükelleflerin, bölgedeki yazılım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar, faaliyete başlanılan tarihten bağımsız olmak üzere, 31/12/2013 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Geçici 2 nci maddenin yürürlüğe girdiği 01/01/2004 tarihinden önce teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren mükelleflerin, bölgedeki yazılım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar da, faaliyete başladıkları tarihten bağımsız olmak üzere 31/12/2013 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

3.2. Bölgede Çalışan Personelin Ücretlerinde İstisna Uygulaması

5035 sayılı Kanunla 4691 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci maddedeki düzenleme, sadece istisna uygulamasının süresini değiştirmekte olup yapılan düzenleme ile bölgede çalışan araştırmacı,

yazılımcı ve AR-GE personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31/12/2013 tarihine kadar gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Ücreti gelir vergisinden müstesna olan araştırmacı, yazılımcı ve AR-GE personelinin bölgede fiilen çalışıp çalışmadığı yönetici şirket tarafından denetlenecektir. Bölgede fiilen çalışmayanlara veya bölge dışında çalışılan süreye istisna uygulandığının tespit edilmesi halinde, ziyaa uğratılan vergi ve buna ilişkin cezalardan yönetici şirket de ayrıca sorumlu olacaktır.

3.3. Yönetici Şirketlerin Yararlanabilecekleri Vergisel Teşvikler

3.3.1. 5035 sayılı Kanun İle Yapılan Düzenleme

5035 sayılı Kanun ile 4691 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci madde hükmüne göre yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Daha önce Kanununun 8 inci maddesinde yer alan düzenlemede yönetici şirketlerin elde ettikleri kazançla ilişkin bir istisna yer almamaktaydı. (KVK-1/2003-1/Teknoloji Geliştirme Bölgeleri–1 sayılı Kurumlar Vergisi Sirküleri, 4.Bölüm)

3.3.2. İstisna Kapsamına Giren Kazançlar

Yönetici şirketlerin istisna edilen kazançları; 4961 sayılı Kanun kapsamında bölgenin kurulmasına, yönetilmesine ve işletilmesine ilişkin faaliyetlerden kaynaklanan kazançlardır.

3.3.3. İstisna Tutarının Tespiti

4691 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci maddede yer alan istisna, bir kazanç istisnasıdır. Dolayısıyla, istisna kapsamındaki faaliyetlerden elde edilen hasıllardan bu faaliyetler nedeniyle yüklenilen gider ve maliyet unsurlarının düşülmesi sonucu bulunacak kazancın tamamı istisna olacaktır.

İstisna kazancın ve bu bağlamda kurumlar vergisi matrahının tespiti açısından, Kanun uygulaması kapsamında bulunan ve bulunmayan hasılat, maliyet ve gider unsurlarının ayrı ayrı izlenmesi gerekmektedir. Kazancı istisna kapsamında olan faaliyetlere ait giderlerin diğer faaliyet ve gelirlerle ilişkilendirilmesi, beyan edilecek matrahın hatalı tespitine yol açacaktır.

Kanun uygulaması kapsamında istisna olan faaliyetlerin zararlar sonuçlanması halinde bu zararların diğer kazançlardan indirilmesi mümkün değildir.

3.3.3.1. Müşterek Genel Giderler ve Amortismanların Dağıtım

İstisna kapsamına giren faaliyetler ile bu kapsama girmeyen işlerin birlikte yapılması halinde, müşterek genel giderlerin bu faaliyetler ile ilgili olarak cari yılda oluşan maliyetlerin birbirine oranı esas alınarak dağıtılması gerekir.

Mükelleflerin istisna kapsamına girmeyen faaliyetlerinde müştereken kullandığı tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarının amortismanlarının ise bunların her bir işte kullandıkları gün sayısına göre dağıtımının yapılması gerekmektedir.

3.3.3.2. Bölgedeki Diğer Faaliyetlerden Sağlanan Kazançların Anılan İstisna Kapsamında Değerlendirilip Değerlendirilmeyeceği

Yönetici şirketlerin Kanun uygulaması kapsamındaki faaliyetleri dışında ancak, normal ticari işlemleri kapsamında elde edecekleri gelirleri ile olağandışı gelirlerinin istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir. Bu kapsamda nakitlerin değerlendirilmesi sonucu oluşan faiz gelirleri, yabancı para cinsinden aktifler dolayısıyla oluşan kur farkları, iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından doğan gelirler istisna kapsamında değerlendirilmez.

3.3.3.3. İstisna Uygulamasında Süre

Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar, 01/01/2004 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 31/12/2013 tarihine kadar kurumlar vergisinden müstesnadır.

3.3.3.4. Geçici Vergi Uygulaması

İstisna uygulamasına ilişkin olarak yıllık vergilendirme dönemi baz alınarak yapılan açıklamalar, mükelleflerin geçici vergi dönemleri itibariyle hesaplayacakları kazancın tespiti açısından da geçerlidir.

3.3.3.5. İstisna Kapsamındaki Kazançların Dağıtılması

Yönetici şirketlerin istisna kapsamına giren kazançlarını dağıtımaları halinde, Gelir Vergisi Kanununun 94/6-b maddesi gereğince gelir vergisi tevkifatı yapmaları gerekir.

3.3.3.6. Muhasebe Kayıtları

İstisnadan yararlanacak kazancın tespiti açısından, yönetici şirketin istisna kapsamına giren faaliyetlerine ilişkin kazançlar ile istisna kapsamında değerlendirilmeyecek faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarının ayırımını yapabilecek şekilde kayıtlarını tutmaları gerekmektedir.

4. Diğer Hususlar

4.1. İstisna Kazancın Beynamede Gösterilmesi

Yönetici şirketler ile bölgede faaliyette bulunan mükelleflerin istisna kapsamındaki kazançları, kurumlar vergisi beyannamesinin “**Zarar Olsa Dahi İndirilecek İstisnalar**” bölümünde yer alan “**Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Elde Edilen Kazançlar**” satırında gösterilir. İstisnaya tabi faaliyetin zararlı sonuçlanması halinde, zarar tutarı “**kanunen kabul edilmeyen giderler**” satırında gösterilir.

4.2. Bağış ve Yardımlar ile Ödenen Destekleme Primlerinin Kazanç Tespitinde Dikkate Alınmayacağı

5035 sayılı Kanun ile 4691 sayılı Kanunun 8 nci maddesinin, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince teknoloji geliştirme bölgelerinde AR-GE faaliyetinde bulunan kişi, kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığı sponsor olarak yapılan bağış ve yardımların, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin 2 numaralı bendi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin 6 numaralı bendinde belirtilen oran ve esaslar dahilinde indirim tabi tutulacağına ilişkin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. Benzer bir düzenlemeye geçici 2 nci maddede de yer verilmemiştir.

Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine herhangi bir karşılık beklemeksizin TÜBİTAK ve benzeri kurumlar tarafından yapılan bağış ve yardımlar, Kurumlar Vergisi Kanununun 1 nci maddesinde yer alan kurum kazancının gelir vergisi mevzuuna giren gelir unsurlarından terekküp edeceğine yönelik hüküm gereğince vergiye tabi olacak kazancın tespitinde dikkate alınmayacaktır. Duyurulur.

(1) 5035 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 02/01/2004 tarih ve 25334 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmıştır.